

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/63/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125367059
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2026:6125367059.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 147, 92 122 Piešťany, IČO: 36 234 176 zastúpeným: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., ul. 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D. XXX, XXX XX E., v konaní o zaplatenie 4467,61 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 305,85 eur,

úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 24,08 eur od 16.02.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 31,61 eur od 16.03.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 25 eur od 16.04.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 27,76 eur od 16.05.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 25,87 eur od 16.06.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 28,61 eur od 16.07.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 26,77 eur od 16.08.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 27,21 eur od 16.09.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 29,93 eur od 16.10.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 28,15 eur od 16.11.2025 do zaplatenia,
úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne zo sumy 30,86 eur od 16.12.2025 do zaplatenia,
a to všetko v mesačných splátkach vo výške 20 eur splatných vždy do 15. dňa toho, ktorého mesiaca počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia niektorej splátky riadne a včas.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Súd n e p r i z n á v a žalovanej vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 4467,61 eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa XX.XX.XXXX Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „ÚZ“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“). Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 4800 eur zo strany žalobcu. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 96 pravidelných mesačných splátkach po 98,15 eur. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácala, konkrétne sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 15.02.2025. Žalobca Výzvou na

zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.04.2025 vyzval žalovanú na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a súčasne upozornil žalovanú, že v prípade neuhradenia omeškaných splátok v lehote 15 dní od doručenia výzvy, sa celé plnenie zo zmluvy o úvere stane splatným. Žalovaná omeškané splátky v dodatočne poskytnutej lehote neuhradila. Žalobca Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 27.05.2025 oznámil žalovanej, že v dôsledku neuhradenia omeškaných splátok sa celé plnenie zo zmluvy o úvere stalo ku dňu 27.05.2025 splatným a vyčíslil žalovanej dlh. Žalobca poskytol žalovanej lehotu 15 dní na splnenie povinností, žalovaná v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradila, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatnil v žalobe aj zákonné úroky z omeškania vo výške 7,15 % ročne od 12.06.2025. Pred podaním žaloby vyzval žalobca listom zo dňa 30.06.2025 žalovanú k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaná bola vyzvaná na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním návrhu. Žalovaná ku dňu podania žaloby celkovo uhradila sumu 1211,80 eur, čo žalobca preukázal prehľadom splátok a úhrad (splátkový kalendár). Žalobca eviduje voči žalovanej dlh vo výške 4769,82 eur, ktorý pozostáva z nasledovných položiek: Istina vo výške 84,37 eur (táto suma predstavuje istinu 13.-16. splátky spolu vo výške 84,37 eur), Úrok vo výške 302,21 eur (táto suma predstavuje úrok 13.-16. splátky spolu vo výške 302,21 eur), zosplatnená istina vo výške 4383,24 eur (táto suma predstavuje len istinu splátok po zosplatnení za 17.-96. splátky spolu vo výške 4383,24 eur).

Žalobca uviedol, že posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ods. 1 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z.. Poukázal na Interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania žalovanej a Úverovú správu z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver. Preverovanie bonity žalovanej zaisťovalo oddelenie úverových rizík žalobcu, ktoré posudzovalo príjmovú a výdavkovú stránku žalovanej, skúmalo informácie o premenných hodnotách žalovanej ako je vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Žalobca poukázal na to, že pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany žalovanej. Tento model je postavený na logickej regresii, kde sa jednotlivé dichotomické premenné opierajú o ďalšie. Pre každú produktovú líniu potom žalobca využíva odlišný model pre zistenie kreditného skóre žalovanej. Rovnako tak sú nastavené hodnoty minimálneho kreditného skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Uvedené posudzovanie bonity na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami žalobcu vykonáva automatizovaný systém s výsledkom, ktorý predstavuje limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť žalovanej splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie žalovanej, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera žalovaného, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdení žalovanej, pristupuje žalobca k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu a výpisu z bankového účtu. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity žalovanej minimalizuje žalobca kontrolou žalovanej v externých registroch. Využívané sú registre Sociálnej poisťovne pre overenie príjmu žalovanej a jej zamestnávateľa, prípadne overenie poberania dôchodku a úverové registre NRKI s ktorých pomocou sa zhromažďujú informácie, ako je napr. existencia záväzkov, historická platobná morálka žalovanej.

3. K návrhu na vydanie platobného rozkazu boli pripojené ako prílohy, na preukázanie tvrdení uvedených v žalobe, nasledujúce listiny: Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia spolu s poštovým podacím hárkom, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, Úverové zmluvné podmienky, úverová správa, Posúdenie klienta splácať spotrebiteľský úver, Výzva na zaplatenie dlžnej sumy a poštový podací hárok, Výzva k splateniu celého úveru a poštový podací hárok, výpis čerpania splátok a úhrad.

4. Okresný súd Banská Bystrica v upomínanom konaní dňa 14.08.2025 vydal platobný rozkaz sp. zn. 3Up/1078/2025, v ktorom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu s príslušenstvom a trovy konania.

5. Žalovaná proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu podala odpor, v ktorom namietala neplatnosť zosplatnenia zo strany veriteľa s poukazom na to, že ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný a to v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 53 ods. 9 OZ pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh. V prípade, že takto

veriteľ neurobí, ide o neurčitý právny úkon a takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 37 ods. 1 OZ. V liste zo dňa 26.09.2021 nie je uvedená konkrétna splátka, pre ktorú mal byť úver zosplatený.

Žalovaná ďalej namietala, že žalobca v zmluve o úvere uvádza niekoľko sadzieb RPMN, nie je teda známe, akú RPMN na výpočet použil. Taktiež namietala výšku ročnej úrokovej sadzby, ktorá je podľa nej v rozpore s dobrými mravmi. Zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou neobsahuje náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách a to konkrétne výška, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov - v zmluve zo dňa 14.12.2018 sa uvádza len výška splátky, kde nie je jasné čo tvorí istinu, úrok a iné poplatky. Rovnako absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru.

Podľa žalovanej zmluva obsahuje aj neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v jej neprospech. Žiadala súd o ich preskúmanie, vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský spor. Úroková sadzba a ročná percentuálna miera nákladov sa jej javia ako neprimerané na dané obdobie, ale aj napríklad obsah zmluvy, ktorý je formulárový a jednotlivé dojednania nemožno zmeniť ani ich obsah ovplyvniť. Žalobca si nesplnil svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a nekonal s odbornou starostlivosťou, kedy neposudzoval celkovú schopnosť žalovanej splácať úver vzhľadom aj na to, že sa zamerali len na príjem a nie na výdavky, absentuje komplexné posúdenie schopnosti úver splácať.

6. Žalobca k odporu žalovanej uviedol, že právny úkon - vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bol vykonaný po nadobudnutí účinnosti novely Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“), teda po 01. 11. 2024. V súlade s § 879y ods. 2 OZ sa právne účinky takého úkonu spravujú právnu úpravou účinnou odo dňa jeho vykonania, a teda aj znením OZ po novelizácii zákonom č. 254/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na skutočnosť, že k predmetným právnym úkonom došlo až po nadobudnutí účinnosti novely OZ, konkrétne dňa 22.04.2025, tieto právne úkony mali byť posudzované podľa právneho stavu účinného od tohto dátumu. Novela OZ, účinná od 1. novembra 2024, zaviedla nové ustanovenia v § 53 ods. 9 a 10, ktoré upravujú podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca má za to, že jeho oprávnenie vyhlásiť predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru malo byť posudzované podľa § 53 ods. 9 a ods. 10 OZ.

Záver vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu o povinnosti veriteľa vo výzve pred zosplatením a v samotnom vyhlásení mimoriadnej splatnosti konkretizovať splátku, pre omeškanie s ktorou dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, nie je možné vzťahovať na toto oprávnenie veriteľa v prípadoch, ktoré podliehajú právnej úprave účinnej od 01.11.2024.

Uvedené jednoznačne vyplýva z textu citovaného § 53 ods. 9 OZ, ktorý toto oprávnenie veriteľovi priznáva jedine v prípade, ak je spotrebiteľ v omeškaní aspoň s tromi splátkami. Povinnosť konkretizovať vo výzve pred zosplatením splátku, tak ako to predpisuje Najvyšší súd, v tomto prípade nie je možné požadovať, keďže k zosplateniu môže dôjsť až po omeškaní aspoň s tromi splátkami a nie pre omeškanie s jednou splátkou po dobu aspoň troch mesiacov.

Ako vyplýva z predloženej výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.04.2025, tieto náležitosti uvedená výzva spĺňa. Je v nej explicitne napísané: „ ... Suma splátok, s ktorými ste aktuálne v omeškaní, je vo výške 294,45 eur a celková dlžná suma je aktuálne 335,45 eur a ... V prípade, že neuhradíte splátky, s ktorými ste v omeškaní do 15 dní od doručenia tejto výzvy, uplynutím tejto lehoty sa celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy stáva splatným. Budeme od Vás požadovať okamžité jednorazové vrátenie celého úveru...“

Výzva žalobcu zo dňa 22.04.2025 tak bola vyhotovená v plnom súlade s požiadavkami § 53 ods. 9 a 10 Občianskeho zákonníka v znení účinnom po 01.11.2024, keďže obsahovala jednoznačne identifikovanú výšku omeškaných splátok, výzvu na ich úhradu v dodatočnej lehote 15 dní a upozornenie na právny následok v prípade ich nezaplatenia. Zákon v tomto znení už neukladá povinnosť konkretizovať jednotlivé splátky, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, a preto takéto požiadavky súdu nemajú oporu v platnej právnej úprave.

Žalobca a žalovaná uzatvorili úverovú zmluvu, ktorou žalobca poskytol žalovanej sumu úveru 4800 eur s dobou trvania 96 mesiacov, teda doba trvania spotrebiteľskej zmluvy je dohodnutá na viac ako tri roky a menej ako desať rokov. Žalobca Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.04.2025 vyzval žalovanú na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené v celkovej výške 294,45 eur, čo je viac ako päť percent poskytnutej sumy úveru, teda 240 eur, v zmysle novelizovaného ust. § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom po dni 01.11.2024.

Výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená na strane 2 vo výške 21,2 % spolu s predpokladmi pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v úverovej zmluve v zmysle indikatívneho výpočtu. Žalobca má za to, že predmetná spotrebiteľská zmluva spĺňa požiadavky vo vzťahu k povinnosti zakotvenej v § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy a to v podobe uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Žalobca ďalej uviedol, že žiadny právny predpis, vrátane predpisov chrániacich spotrebiteľov, neustanovuje maximálnu výšku úrokovej sadzby, ktorá by mohla byť medzi stranami v zmluve dohodnutá, s cieľom predísť dojednávaniu neprimerane nevýhodných úverov, ustanovil OZ v § 53 ods. 6 najvyššiu prípustnú odplatu, pričom výška a spôsob výpočtu je presne určená naň nadväzujúcim nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa uvedené ustanovenie vykonáva (ďalej aj ako „nariadenie“). Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 3. štvrťrok 2023 bola stanovená nariadením číselnou hodnotou 21,54 % a táto hodnota odplaty nebola prekročená zmluvným dojednaním v úverovej zmluve (RPMN v úverovej zmluve bola dojednaná na hodnotu 21,2 %), a teda čo je v súlade so zákonom musí byť v súlade s dobrými mravmi. Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrťrok 2023 je prílohou tohto podania (3. štvrťrok 2023 zahŕňa obdobie od 21. novembra 2023 do 20. februára 2024, keďže sa vychádza z údajov za predchádzajúci štvrťrok. Predmetná úverová zmluva bola uzatvorená dňa 11.01.2024).

Je potrebné zohľadniť aj zmluvnú voľnosť zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, čo znamená, že žalovaná sama dobrovoľne predmetnú zmluvu za dohodnutých podmienok, vrátane úrokov z úveru vo výške 19,42 %, so žalobcom uzavrela. Ak s podmienkami zmluvy nesúhlasila, mala možnosť zmluvu odmietnuť, čo však neurobila a s podmienkami uvedenými v úverovej zmluve súhlasila. Nie je sporné, že úroky za poskytnutie úveru sú vo svojej podstate „cenou“ za poskytnutie peňazí.

Predmetom tohto konania je úverová zmluva podpísaná dňa 11.01.2024, nejedná sa o úverovú zmluvu zo dňa XX.XX.XXXX, ako mylne uvádza žalovaná. Predmetná zmluva má všetky v odpore uvádzané náležitosti uvedené na strane 2 úverovej zmluvy.

Čo sa týka tvrdenia žalovanej, že v zmluve sa uvádza len výška splátky, kde nie je jasné čo tvorí istinu, úrok a iné, žalobca poukázal na Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (bezúčelový úver a revolvingový úver) IHU123, platné od 1. 4. 2023, konkrétne na Hlavu 5. Podmienky splácania úveru, kde je v § 1 uvedené „Úver musíte splácať riadne a včas v stanovených mesačných splátkach. Počet, výška a termín splatnosti jednotlivých splátok sú uvedené v zmluve. Jednotlivé splátky sa skladajú z príslušnej časti úverovej istiny, úrokov, prípadných poplatkov a úhrady za poistenie (ďalej iba „splátka“), ak nie je v zmluve alebo v týchto úverových podmienkach uvedené inak. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy je splátkový kalendár obsahujúci rozpis jednotlivých splátok. Dohodli sme sa, že splátkový kalendár Vám bude zaslaný po uzatvorení zmluvy.“ a v § 2 „Kedykoľvek v priebehu trvania zmluvy si môžete vyžiadať výpis z účtu v podobe amortizačnej tabuľky. Obsahuje informácie o splátkach, ktoré máte platiť, a lehotách a podmienkach ich úhrady. Ďalej v ňom nájdete prehľad položiek, z ktorých sa splátka skladá.“ Uvedený splátkový kalendár je prílohou tohto podania.

Žalovaná bližšie nešpecifikovala aké neprijateľné zmluvné podmienky by mala predmetná úverová zmluva obsahovať, preto žalobca zdôraznil, že všetky zmluvné podmienky boli dojednané v súlade so zákonom.

Žalobca predložil listinné dôkazy, z ktorých obsahu žalobca posudzoval schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver:

1. Interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania spolu s výpisom zo sociálnej poisťovne,
2. Úverová správa z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver,

3. Potvrdenie zo sociálnej poisťovne.

V rámci postupu v poskytovaní úveru napíňa žalobca svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity žalovanej dôsledným zisťovaním jej kreditného skóre, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík žalobcu. Týmto procesom je posudzovaná príjmová a výdavková stránka žalovanej a ďalej sa skúmajú informácie o premenných hodnotách žalovanej ako je vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany žalovanej. Tento model je postavený na logickej regresii, kde sa jednotlivé dichotomické premenné opierajú o ďalšie. Pre každú produktovú líniu potom žalobca využíva odlišný model pre zistenie kreditného skóre žalovanej. Rovnako tak sú nastavené hodnoty minimálneho kreditného skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Uvedené posudzovanie bonity na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami žalobcu vykonáva automatizovaný systém s výsledkom, ktorý predstavuje limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť žalovanej splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie žalovanej, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera žalovanej, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdení žalovanej, pristupuje žalobca k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu a výpisu z bankového účtu. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity žalovanej minimalizuje žalobca kontrolou žalovanej v externých registroch. Využívané sú registre Sociálnej poisťovne pre overenie príjmu žalovanej a jej zamestnávateľa, poprípade overenie poberania dôchodku a úverové registre NRKI s ktorých pomocou sa zhromažďujú informácie, ako je napr. existencia záväzkov, ich výška, historická platobná morálka žalovanej. Hodnotu informácií z týchto registrov je pritom potrebné považovať za významnú s ohľadom na skutočnosť, že poskytujú obraz o stave záväzkov u veľkého počtu veriteľov - dá sa povedať, že u prevažnej väčšiny relevantných inštitucionálnych veriteľov pôsobiacich na trhu.

7. Žalovaná k vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcu uviedla, že žalobca ako úverový veriteľ si nesplnil povinnosti vyplývajúce z § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“). Posúdenie bonity žalovanej bolo nedostatočné a viedlo k poskytnutiu úveru, ktorý bol pre žalovanú neprimeraný a dlhodobo neudržateľný, pričom žalobca si musel byť vedomý tohto rizika. Dôvody sú nasledovné:

1. Nízke príjmy žalovanej a jej manžela:

V čase uzatvorenia úveru (11.01.2024) bol celkový príjem žalovanej a jej manžela z dôchodkov 890,60 eur (458,50 eur žalovaná + 432,10 eur manžel).

2. Vysoké výdavky a iné záväzky:

Žalovaná a jej manžel mali v rovnakom období preukázateľné pravidelné výdavky, ktoré výrazne zaťažovali ich rozpočet:

o SIPO (voda a elektrina): 162,99 eur

o Splátky za gauč: 62 eur

o Splátky za kuchynskú linku: 69 eur

o Splátky za spálňu: 58 eur

o Home Credit úver (predmetný): 98,15 eur

o Internet (Skynet): 13,30 eur

o Telefón (02): 54 eur

o Lieky: 60 eur

o Výdavky na drevo (ročne): 1 000 eur (približne 83,33 eur mesačne)

o Celkové známe pravidelné výdavky: 660,77 eur

Okrem toho, manžel žalovanej mal ďalšie úvery v 365.bank (pravdepodobne tri), ku ktorým žalovaná nemá informácie o splátkach, ale ktoré predstavujú ďalšie potenciálne záväzky. Navyše, manžel a si brali úvery aj prostredníctvom sprostredkovateľa (Proficredit, Quatro, Zinc Euro, Ahoj a podobne), pričom nemajú presný prehľad o tom, u koho sú zadĺžení. Je tiež známe, že manžel bol ručiteľom na úvere švagrovi a naopak.

3. Nepriaznivá bytová situácia:

Žalovaná a jej manžel bývajú v dome po predkoch, ktorý je „čiernou stavbou“ a stojí na pozemku cudzích osôb. Táto skutočnosť, ak by bola riadne preverená v rámci odbornej starostlivosti, by indikovala dodatočné riziko a potenciálne náklady spojené s bývaním.

4. Účel úveru a finančná gramotnosť:

Žalovaná s manželom sú dôchodcovia s nízkymi príjmami, ktorí brali úvery aj pre svoje deti. Nízka finančná gramotnosť a slabá prehľadnosť o vlastných záväzkoch (mnohé úvery cez sprostredkovateľov, nevedomosť o presnom veriteľovi) sú ďalšími indikátormi, ktoré mal veriteľ zohľadniť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je zrejmé, že pomer príjmov a výdavkov žalovanej a jej manžela bol v čase poskytnutia úveru kritický a už existujúce záväzky spolu s predmetným úverom viedli k výraznému preťaženiu ich finančných možností. Mesačná splátka 98,15 eur pri celkových príjmoch 890,60 eur a známych výdavkoch 660,77 eur ponechávala minimálny zostatok na pokrytie základných životných potrieb, nehovoriac o neznámych splátkach manžela a iných úveroch. Žalobca nemohol pri riadnom plnení svojich povinností v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch prehliadnuť, že poskytnutie úveru žalovanej ju dostane do platobnej neschopnosti. Toto konanie sa považuje za hrubé porušenie odbornej starostlivosti, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k vzniknutému sporu.

V prípade, ak by súd dospel k záveru, že ako žalovaná je povinná zaplatiť akúkoľvek sumu, žiadala o možnosť splácať dlžnú sumu v primeraných mesačných splátkach po 20 eur mesačne.

8. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovanej trval na tom, že žalobca si splnil všetky povinnosti pri posúdení schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver. Žalovaná prezentuje svoje údajne splátky za gauč, kuchynskú linku a spáľňu, ale tieto záväzky žiadnym spôsobom nezdokladovala, napokon aj z „výpočtu“ vyplynulo, že aj pri zohľadnení splátky žalovaného úveru sa nedostala do predĺženia, a teda jej príjmy prevyšujú výdavky. Žalovaná uhradila žalobcovi riadne a včas sumu 1211,80 eur, a teda v čase poskytnutia úveru bola jej bonita v dostatočnej výške. Žalovaná neuviedla, z akého dôvodu prestala uhrádzať splátky predmetného úveru a nevysvetlila svoje úhrady.

9. V danej veci súd nariadil pojednávanie a vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav:

10. Dňa 15.01.2026 sa uskutočnilo pojednávanie. Žalobca svoju neprítomnosť ospravedlnil a vyslovil súhlas s tým, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Žalovaná sa pojednávania zúčastnila.

11. Žalovaná na pojednávaní zotrvala na svojich vyjadreniach zaslaných súdu s tým, že v prípade, ak súd dá žalovanej zaplatiť nejakú sumu, aby jej povolil splácať v splátkach vo výške 20 eur mesačne, pretože je poberateľkou len dôchodku, rovnako aj manžel, má aj iné záväzky, platia veľký nájom a majú aj ďalšie náklady (drevo 1000 eur).

12. Žalobca a žalovaná uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 4800 eur s fixnou ročnou úrokovou sadzbou vo výške 19,42 %, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť 96 splátkami po 98,15 eur, pričom celková čiastka, ktorú mala uhradiť, bola vo výške 9422,40 eur. RPMN bola uvedená vo výške 21,2 %. Prvá splátka úveru bola splatná dňa 29.02.2024, ďalšie splátky boli splatné vždy 15. dňa v mesiaci.

13. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácala, konkrétne sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 15.02.2025.

14. Žalobca listom zo dňa 22.04.2025 označeným ako „Výzva na zaplatenie dlžnej sumy“ oznámil žalovanej, že už dlhšie ako mesiac nereaguje na výzvy na zaplatenie dlžnej sumy na úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX. Suma splátok, s ktorými je aktuálne v omeškaní, je vo výške 294,45 eur a celková dlžná suma je aktuálne 335,45 eur. Žalovaná bola vyzvaná, aby ihneď zaplatila celkovú dlžnú sumu 335,45 eur. Celková dlžná suma obsahuje nezaplatené úroky 213,76 eur, n zmluvné pokuty vo výške 41 eur a istinu 80,69 eur.

15. Žalobca listom zo dňa 30.06.2025 označeným ako „Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia“ oznámil žalovanej, že vzhľadom na to, že úver nebol žalovanou riadne a včas splácaný tak, ako bolo zmluvne dohodnuté, a dlžné splátky neuhradila ani napriek opakovaným výzvam zo strany veriteľa, veriteľ využil svoje právo a pristúpil k zosplateniu celého úveru. O zosplatení úveru bola žalovaná informovaná Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 27.05.2025. Na základe vyššie uvedeného bola žalovaná vyzvaná k zaplateniu dlžnej čiastky ku dňu 30.06.2025 v celkovej výške 4863,80 eur, ktorá pozostáva z istiny úveru vo výške 4532,69 eur, úroku

vo výške 312,13 eur, úroku z omeškania vo výške 18,98 eur a to najneskôr do 7 (siedmich) dní odo dňa odoslania tejto výzvy.

16. Podľa žalobcu žalovaná ku dňu podania žaloby celkovo uhradila sumu 1211,80 eur, čo žalobca preukázal prehľadom splátok a úhrad (splátkový kalendár). Žalobca eviduje voči žalovanej dlh vo výške 4769,82 eur, ktorý pozostáva z nasledovných položiek: Istina vo výške 84,37 eur (istina 13.-16. splátky), Úrok vo výške 302,21 eur (úrok 13.-16. splátky), zosplatená istina vo výške 4383,24 eur (len istina splátok po zosplatení za 17.-96. splátky eur).

17. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“); spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

19. Podľa § 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesiem byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

20. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z.z., ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

21. Podľa § 53 ods. 9 OZ účinného od 01.11.2024, ak má spotrebiteľ plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy v splátkach, môže obchodník požadovať vrátenie celého plnenia, ak je spotrebiteľ celkom alebo čiastočne v omeškaní aspoň s tromi splátkami a suma splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, je najmenej vo výške

a) desiatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá najviac na tri roky,

b) piatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako tri roky a najviac na desať rokov, alebo

c) dva a pol percenta poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako desať rokov.

Podľa § 53 ods. 10 OZ účinného od 01.11.2024, ak sú splnené podmienky podľa odseku 9, obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, poskytnúť spotrebiteľovi dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní od doručenia výzvy. Ak spotrebiteľ neuhradí splátky, s ktorými je v omeškaní, v dodatočnej lehote poskytnutej mu obchodníkom, jej uplynutím sa stáva celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy splatným; ustanovenie § 565 sa nepoužije. Obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, upozorniť spotrebiteľa na následok podľa predchádzajúcej vety a uviesť sumu splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní.

file_0.wmf

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 517 ods. 1 OZ, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 7 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky^{17a}) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu^{1d}) tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch; veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,^{17a}) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom bezúčelovom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 4800 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať štandardnou mesačnou splátkou vo výške 98,15 eur. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa spravuje ustanoveniami OZ a právnych predpisov, ktoré upravujú právne predpisy spotrebiteľského charakteru. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Žalobca je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorému bol poskytnutý úver.

25. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ fakticky vo väčšine prípadov možnosť tieto podmienky ovplyvniť. OZ podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv, keďže sa vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Ochrana spotrebiteľa sa týka najmä formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

26. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je ochrana zavedená smernicou 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Čl. 6 ods. 1 tejto Smernice 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

27. Pretože v danej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, súd skúmal aj skutočnosť, či žalobca pred uzavretím zmluvy so žalovanou skúmal bonitu t.j. schopnosť žalovanej splácať úver. Povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa chráni nielen samotného spotrebiteľa pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti splácať úver, ale sprostredkovane aj spoločnosť ako celok, nakoľko predchádza negatívnym sociálnym dôsledkom platobnej neschopnosti v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých do verejnej sociálnej siete, narušených rodinných a sociálnych vzťahov a pod. V neposlednom rade chráni aj veriteľov, lebo odborné posúdenie bonity spotrebiteľa pri žiadosti o ďalší úver znižuje riziko veriteľov, ktorí rovnakému spotrebiteľovi poskytli úvery alebo iné služby už skôr. Veriteľ má teda zákonnú povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, pričom vzhľadom na požiadavku odbornej starostlivosti je

povinný subjektívne údaje poskytnuté spotrebiteľom overiť minimálne u zamestnávateľa a zistené údaje konfrontovať s údajmi z verejne dostupných databáz.

28. Súdny dvor (druhá komora) EÚ v rozsudku vo veci C-679/18, OPR-Finance s. r. o. proti GK rozhodol, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

29. Z dokladov predložených žalobcom k výzve súdu akým spôsobom skúmal bonitu žalovanej, súd zistil nasledovné: Z potvrdenia o overení bonity klienta, zistil, že žalovaná je bez vyživovaných osôb, jej akceptovaný príjem je vo výške 458 eur. Z vyjadrenia žalobcu k bonite vyplýva, že veriteľ od príjmu vo výške 458 eur odpočítal sumu životného minima vo výške 268,88 eur ako aj mesačné splátky existujúcich úverov vo výške 35 eur ako aj rezervu tzv. finančný vankúš 0 eur aj stress buffer 53,80 eur ako aj výšku schvaľovaného úveru 98,15 eur a zostatok ostal vo výške 2,17 eur, ktorú veriteľ vyhodnotil ako dostatočnú. Žalobca posudzoval schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver z nasledovných dôkazov: Interného dokumentu o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania spolu s výpisom zo sociálnej poisťovne, Úverovej správy z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a z Potvrdenia zo sociálnej poisťovne. Žalobca zisťoval jej kreditné skóre, ktoré zaisťovalo oddelenie úverových rizík žalobcu. Týmto procesom bola posudzovaná príjmová a výdavková stránka žalovanej a skúmané informácie o premenných hodnotách žalovanej ako je vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. V rámci toho podľa žalobcu bola overovaná schopnosť žalovanej splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky, ďalej bolo zohľadňované rodinné postavenie žalovanej, vyživovacia povinnosť, príjem partnera žalovanej.

30. Súd má za to, že žalobca mal preskúmať výdavky žalovanej a nepaušalizovať ich na sumu životného minima. Posúdenie musí byť prispôsobené konkrétnej situácii spotrebiteľa, a nie len automatizovaným procesom bez ľudského či individuálneho prehodnotenia. Žalobca nedostatočne preskúmal výdavky žalovanej, teda výdavky neboli skúmané s odbornou starostlivosťou, a preto si žalobca nesplnil povinnosť, ktorú mu ukladá § 7 ods. 1 zákon č. 129/2010 a to s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Pre naplnenie podmienok uvedených v ustanovení § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa bez náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Konanie žalobcu nemožno preto vyhodnotiť inak ako porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej úver splácať. Na strane veriteľa ide o nezodpovedný prístup bez odbornej starostlivosti a takémuto konaniu nemožno priznať súdnu ochranu.

31. V zásade si každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp. zn. 3Co/153/2019 najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

32. Dôsledkom podcenenia bonity nie je neplatnosť zmluvy, ale neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý hrubou neobstaranosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je súd toho názoru, že v tomto prípade žalobca hrubo porušil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, čoho následkom je, že sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúčinný a bez poplatkov (v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.).

33. V predmetnej veci je však potrebné konštatovať aj to, že zmluva je v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby neplatná, a to aj pre rozpor daného dojednania s dobrými mravmi.

34. Dobré mravy (bonimores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

35. Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie poskytnutia istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu, a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi, nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

36. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

37. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu nad 5 rokov v januári 2024, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 9,16 % ročne (dvojnásobok je vo výške 18,32 %). Výška úrokovej sadzby pôžičky dohodnutá medzi veriteľom a žalovanou bola 19,42 % ročne. Úroková sadzba predmetného spotrebiteľského úveru je tak viac ako o 100 % vyššia ako priemerná sadzba úrokov pri úveroch poskytovaných bankami v rovnakom období. Súd je toho názoru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o pôžičke je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ.

38. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

39. Súd má vzhľadom na vyššie uvedené, za to, že dohoda o úroku je v rozpore s dobrými mravmi a preto v zmysle cit. zákonných ustanovení je táto časť zmluvy neplatná. Z neplatnej dohody nemôže vzniknúť právo na plnenie.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené súd považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov

41. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácala, konkrétne sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 15.02.2025. Žalobca Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 27.05.2025 oznámil žalovanej, že v dôsledku neuhradenia omeškaných splátok sa celé plnenie zo zmluvy o úvere stalo ku dňu 27.05.2025 splatným a vyčíslil žalovanej dlh. Žalobca poskytol žalovanej lehotu 15 dní na splnenie povinností. Žalobca v konaní nijako nepreukázal zosplatenie úveru, z tohto dôvodu v tejto časti žalobca neunesol dôkazné bremeno a nemá nárok na celú žalovanú sumu ale má nárok len na splatné splátky podľa úverovej zmluvy a splátkového kalendára. Súd dospel k záveru, že žalobca má nárok iba na sumu 305,85 eur (jedná sa o súčet splátok na istinu 13. – 23.). Súd vchádzal zo žalobcom predloženého výpisu čerpania splátok a úhrad. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

42. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

43. Súd priznal žalobcovi aj uplatňovaný úrok z omeškania vo výške 7,15 % ročne, ktorý je určený v súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a je v súlade so splátkovým kalendárom predloženým žalobcom z každej dlžnej splátky, s ktorými bola žalovaná v omeškaní až do rozhodnutia súdu.

44. Súd tak uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 305,85 eur spolu s príslušenstvom až do zaplatenia, a to v mesačných splátkach vo výške 20 eur mesačne splatných vždy do 15. dňa toho, ktorého mesiaca počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia niektorej splátky riadne a včas.

45. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy vo výške 4467,61 eur, pričom žalobcovi bola priznaná suma 305,85 eur s príslušenstvom, z čoho vyplýva, že žalobca mal v konaní úspech 7 % a žalovaná mala úspech 93 %. Nakoľko miera úspechu žalovanej predstavuje 86 % (93-7), v takejto miere by súd priznal žalovanej náhradu trov konania. Avšak žalovanej žiadne trovy nevznikli, preto súd nepriznal žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.